

Sygnatura akt VIII Ga 292/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:SSO Anna Budzyńska

Sędziowie:SO Agnieszka Woźniak (spr.)

SR del. Patrycja Baranowska

Protokolant:stażysta Patrycja Predko

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2013 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Produkcji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 lipca 2013 roku, sygnatura akt V GC 177/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach I. i III., w ten sposób że zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz powoda Przedsiębiorstwa Produkcji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. kwotę 1.987,12 zł (jednego tysiąca dziewięciuset osiemdziesięciu siedmiu złotych dwunastu groszy) oraz kwotę 5.141 zł (pięciu tysięcy stu czterdziestu jeden złotych) tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 400 zł (czterystu złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym;

III. nakazuje zwrócić powodowi od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim kwotę 1.524 zł (jednego tysiąca pięciuset dwudziestu czterech złotych) tytułem połowy opłaty od cofniętego powództwa.

SSR del. Patrycja Baranowska SSO Anna Budzyńska SSO Agnieszka Woźniak

Sygn. akt VIII Ga 292/13

UZASADNIENIE

W dniu 26 stycznia 2013 r. powódka Przedsiębiorstwo Produkcji (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M. wniosła pozew przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. żądając zasądzenia na swoją rzecz kwoty 60 958,80 zł z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że powódka wykonała na rzecz pozwanej prefabrykaty żelbetowe, za które nie otrzymała wynagrodzenia. Wezwania do zapłaty pozostały bezskuteczne.

Nakazem zapłaty z dnia 31 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu. Pozwana zaprzeczyła by zawarła z powódką umowę na dostawę towaru. Wskazywała, że powódka zawarła umowę z innym podmiotem o podobnej do pozwanej nazwie, zaprzeczyła także by otrzymała od powódki towary wymienione w fakturach (...).

W odpowiedzi na sprzeciw powódka wobec uiszczenia części należności cofnęła powództwo w części to jest o kwotę 60 958,80 zł wnosząc o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kwoty 1.987,12 zł wraz z kosztami procesu.

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim oddalił powództwo co do kwoty 1 987,12 zł tytułem skapitalizowanych odsetek, w pozostałym zakresie umorzył postępowanie oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3 617 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrok powyższy Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach:

Zarówno powódka Przedsiębiorstwo Produkcji (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M. jak i pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. prowadzą działalność gospodarczą podlegającą wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego.

W dniu 8 października 2012 r. w M. spółka Przedsiębiorstwo Produkcji (...) zawarła ze spółką (...) w K. umowę dostawy (loco budowa) nr (...). Zgodnie z umową spółka (...) zobowiązała się wytworzyć i dostarczyć prefabrykaty żelbetowe. Łączną cenę netto określono na kwotę 49 560 złotych. Strony ustaliły, że faktury zostaną wystawione na (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w K. z 30 dniowym terminem płatności. W okresie od 23 października 2012 r. do 23 listopada 2012 r. powódka dostarczyła do miejscowości G. fundament F1, F2 i F3, odbiorcą była (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K..

W dniu 31 października 2012 r. powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...) za dostarczenie stropu na kwotę 31 709,40 zł.

W dniu 26 listopada 2012 r. powódka wystawiła pozwanej kolejną fakturę VAT za stropy na kwotę 29 249,40 zł.

Pismem z dnia 7 stycznia 2013 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 60 958,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności należności do dnia zapłaty w terminie do dnia 11 stycznia 2013 r.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uznał, że powództwo było bezzasadne z tego względu, że zarzut braku legitymacji biernej okazał się uzasadniony.

Z materiału dowodowego zebranego w rozpoznawanej sprawie zdaniem Sądu Rejonowego wynika, że nie budzi żadnych wątpliwości, iż pozwany pozwał nieprawidłowy podmiot, wobec którego powódka nie ma żadnych roszczeń.

Sąd ten wskazał, że do pozwu dołączono umowę dostawy, która została zawarta z firmą (...) a nie E. 1. Nie ma przy tym znaczenia czy doszło do pomyłki w wyborze pozwanej. Jasnym bowiem jest, w ocenie Sądu, iż NIP oraz KRS został wpisany do umowy i nie odpowiada podmiotowi pozwanemu. Kontrahent powódki miał NIP (...) oraz KRS (...). Natomiast pozwana spółka ma KRS (...), NIP (...). Tym samym zupełnie odrębne podmioty prawne zostały pomyłone przez powódkę. Na umowie jest pieczęć właśnie spółki (...) i jej dane.

Sąd ponadto wskazał, że do pozwu dołączono ramowy harmonogram odbioru, który jako odbiorcę określił spółkę (...). Również wydanie towaru nastąpiło do rąk spółki (...). Tym samym wszystkie dokumenty łączące obie strony wskazują na spółkę (...) a nie spółkę (...). Tylko dokumenty wystawiane przez powódkę samodzielnie – jak faktury, wezwania określają kontrahenta jako E. 1 a zatem w ocenie Sądu Rejonowego błędnie.

Jak uznał Sąd Rejonowy potwierdzeniem całej sytuacji było cofnięcie powództwa na skutek częściowej zapłaty przez spółkę (...) a nie (...). Nie ma przy tym znaczenia jak opisano tytuł przelewu, ponieważ może się w nim znaleźć wszystko i nie może za to odpowiadać podmiot trzeci jakim jest spółka (...). W tytule przelewu inny podmiot mógłby wpisać wszystko. Faktem jednak jest, iż zapłata nastąpiła od kontrahenta czyli od spółki (...). Wniosek o odroczenie rozprawy nie został skutecznie złożony przed rozprawą. Żadna forma pisemna nie dotarła do Sądu przed rozprawą. List z wnioskiem o odroczenie nadano w dniu 8 lipca czyli dzień przed rozprawą. Do wniosku o odroczenie nie dołączono żadnych dokumentów choćby uprawdopodobniających przyczyny odroczenia.

Złożone przez pełnomocnika powódki wnioski dowodowe były w ocenie Sądu Rejonowego spóźnione i generowały przedłużanie się postępowania. Pełnomocnik powódki od początku znał treść umowy i podmiot zobowiązany z umowy. Jednak w treści pozwu nie wskazano dlaczego pozwano inny podmiot niż w umowie. Pełnomocnik powódki nie podał dlaczego treść wezwań i faktur nie koresponduje z umową, harmonogramem dostaw oraz z dokumentami WZ. Nadto powołał dowód z zeznań świadka przeciwko osnowie dokumentu w postaci umowy stron, a zatem niezgodnie z przepisem art. 247 kpc, przy czym pełnomocnik powódki nie podał żadnych szczególnych okoliczności sprawy, które Sąd miałby uznać za konieczne przesłuchując tegoż świadka. Dowód z przesłuchania tego świadka nie został dopuszczony. Z tych przyczyn oddalono powództwo w części niecofniętej. Wobec skutecznego cofnięcia pozwu przez powódkę w części Sąd, na podstawie art. 355 § 1 kpc w związku z art. 203 § 1 kpc, postępowanie w sprawie umorzył. Sąd Rejonowy uznał, że należność główną z faktury zapłacił inny podmiot i na skutek tego powódka cofnęła pozew. Z tych przyczyn była zobowiązana do zapłaty kosztów procesu. Do kosztów poniesionych przez pozwaną należały koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3 600,00 zł a także 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie prawa materialnego tj. w szczególności art. 5 k.c., art. 56 k.c., art. 58 § 2 k.c., art. 60 k.c., art. 61 § 1 k.c. art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 66 § 1 i 2 k.c., art. 66² § 1 i 2 k.c., art. 68¹ § 2 k.c., art. 66² k.c. art. 69 k.c., art. 70 § 1 i 2 k.c., art. 74 § 1, 2 i 3 k.c., art. 83 § 2 k.c., art. 97 k.c., art. 3 ust. 2, art. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. Zm.), art. 405 k.c.- 411 k.c., art. 605 k.c.- art. 612 k.c., m.in. przez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, poprzez uznanie, że:

- pozwana nie dokonała zamówienia u powódki prefabrykatów żelbetowych, strony nie zawarły umowy dostawy za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, a przedmiot dostawy nie został dostarczony pozwanej (wykonanie umowy dostawy przez powódkę),
- (z ostrożności) pozwana jako główny wykonawca na budowie (...) W. Wschód – G. (budowa stacji transformatorowej 110/15 kV W. Wschód), wbudowując przedmiot dostawy na przedmiotowej budowie, nie została bezpodstawnie wzbogacona kosztem powódki albo nie otrzymała nienależnego świadczenia,
- umowa dostawy (loco budowa) nr (...) z dnia 8 października 2012 r. nie jest sprzeczna z prawem i zasadami współżycia społecznego.
- umowa dostawy (loco budowa) nr (...) z dnia 8 października 2012 r. nie jest umową fikcyjną;

2. naruszenie prawa procesowego tj. w szczególności art. 217 § 1, 2 i 3 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 230 k.p.c., art. 231 k.p.c., art. 233 § 1 i 2 k.p.c. m.in. przez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającym na przyjęciu, że:

- pozwana nie dokonała zamówienia u powódki prefabrykatów żelbetowych, strony nie zawarły umowy dostawy za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, a przedmiot dostawy nie został dostarczony pozwanej (wykonanie umowy dostawy przez powódkę),
- (z ostrożności) pozwana jako główny wykonawca na budowie (...) W. Wschód – G. (budowa stacji transformatorowej 110/15 kV W. Wschód), wbudowując przedmiot dostawy na przedmiotowej budowie, nie została bezpodstawnie wzbogacona kosztem powódki albo nie otrzymała nienależnego świadczenia,

- umowa dostawy (loco budowa) nr (...) z dnia 8 października 2012 r. nie jest sprzeczna z prawem i zasadami współzycia społecznego;

- umowa dostawy (loco budowa) nr (...) z dnia 8 października 2012 r. nie jest umową fikcyjną;

3. naruszenie prawa procesowego tj. w szczególności art. 86 k.p.c., art. 214 § 1 k.p.c., art. 217 § 3 k.p.c., art. 242 k.p.c., art. 240 § 1 k.p.c., art. 299 k.p.c., poprzez:

- nieodroczenie posiedzenia Sądu pierwszej instancji mimo usprawiedliwionej nieobecności pełnomocnika powódki, niemożliwości wyznaczenia substytutu oraz usprawiedliwionej nieobecności świadka,

- nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron mimo niewyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy tj. w szczególności dokonania zamówienia prefabrykatów żelbetowych przez pozwaną u powódki, zawarcia umowy dostawy pomiędzy stronami za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, dostarczenia przedmiotu zamówienia (wykonanie umowy dostawy przez powódkę),

- nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań świadka W. W. (świadek ten był powołany) i wezwania na rozprawę, mimo że okoliczności sporne (w szczególności czy zawarta została umowa dostawy między stronami za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość) nie zostały dostatecznie wyjaśnione,

- nieuzasadnione uchylene postanowienia dowodowego z zeznań świadka W. W.;

4. naruszenie prawa procesowego tj. w szczególności art. 203 § 1, 2 i 3 k.p.c., poprzez przyznanie pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 3.617,00 zł mimo tego, że po częściowym cofnięciu powództwa pozwana nie złożyła wniosku o przyznanie tych kosztów. Mając powyższe na uwadze, powódka wniosła o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów sądowych według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a w razie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej. W uzasadnieniu powódka podniosła, że otrzymała od pozwanej mailem zamówienie prefabrykatów żelbetowych. Oferta ta została przyjęta przez powódkę, co automatycznie powoduje zawarcie pomiędzy stronami umowy dostawy potwierdzonej mailami. Wszystkie maile pozwanej zaopatrzone były w jej logo, a nie spółkę (...). Już po zawarciu umowy dostawy pozwana mailem poprosiła o sporządzenie umowy na spółkę (...). Gdy przyszedł czas na wystawianie faktur pracownik powódki W. W. „otrzymał” od pracownika pozwanej telefon, że faktury mają być wystawione na pozwaną. Faktycznie doszło do zawarcia umowy między stronami za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, z powódką kontaktowali się pracownicy pozwanej, którzy posługiwali się jej logiem, przedmiot dostawy (co wynika z dokumentów WZ) wysyłany był na budowę (...) W. Wschód-G., gdzie pozwana była głównym wykonawcą. Powódka zarzuciła, że Sąd pierwszej instancji powinien ustalić, czy pisemna umowa z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K. nie była fikcyjna dla ukrycia innej czynności prawnej (umowy dostawy zawartej pomiędzy stronami za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość). W ocenie powódki istotnym jest również, że spółka (...) płacąc należność główną dochodzoną w niniejszym postępowaniu, w tytule przelewu napisała (...) SP. Z O.O. FV (...) FV (...)” Słowa (...) SP. Z O.O.” potwierdzają, że umowa zawarta była między stronami. Należy uznać, że umowa dostawy (loco budowa) nr (...) z dnia 8 października 2012 r., w której wpisana jest spółka (...), jest również nieważna jako sprzeczna z zasadami współzycia społecznego tj. pewnością obrotu, zasadą wzajemnego zaufania oraz sprzeczna z prawem (czyn nieuczciwej konkurencji). W dalszej kolejności powódka podała, że Sąd pierwszej instancji postanowił przeprowadzić dowód z zeznań świadka W. W.; przesłał mu wezwanie na rozprawę. Następnie najprawdopodobniej uznał, że dowód ten nie ma znaczenia w sprawie i wydał wyrok nie rozstrzygając istoty sprawy. Powódka zarzuciła, że nie wiadomo z czego wynika niekonsekwencja Sądu pierwszej instancji, ponieważ w dniu dopuszczenia dowodu z zeznań świadka, jak i w dniu kiedy Sąd pierwszej instancji uchylił postanowienie dowodowe, dysponował tym samym materiałem dowodowym tj. dokumentami. Jeżeliby nawet uznać, że przeprowadzenie tego dowodu byłoby „niepotrzebne”, to

względy ekonomiki procesowej, przemawiały za tym, zdaniem powódki, żeby oddalić ten wniosek dowodowy na samym początku. Powódka podkreśliła, że w celu rozstrzygnięcia istoty sprawy należało przesłuchać tego świadka, jak i dopuścić dowód z przesłuchania stron. Same dokumenty nie obrazują bowiem stanu faktycznego. Powódka wskazała, że wysłała w dniu 8 maja 2013 r. do Sądu pierwszej instancji (za pośrednictwem faksu i poczty) wniosek o odroczenie rozprawy wyznaczonej w sprawie V GC 177/13 na dzień 9 lipca 2013 r. Powodem tego wniosku była wiedza pełnomocnika powódki o planowanym niestawiennictwie świadka W. W. na tym terminie oraz fakt uczestnictwa (jako pełnomocnik z urzędu) w dniu 9 lipca 2013 r. o godzinie 13.30 w posiedzeniu Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu w sprawie sygn. akt I Ns 380/12. Ponadto, pełnomocnik nie miał możliwości ustanowienia substytutu. W ocenie apelującej te okoliczności usprawiedliwiały nieobecność pełnomocnika, a Sąd pierwszej instancji powinien odroczyć rozprawę szanując prawo strony do reprezentacji przez pełnomocnika. W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie kosztów postępowania wskazując, że wyrok Sądu pierwszej instancji jest prawidłowy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wywiedziona przez powódkę okazała się uzasadniona, a uwzględnienie zaprezentowanych w niej argumentów skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku. Zarzuty podniesione w apelacji podważają prawidłowość ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy, a także wyprowadzonych na ich podstawie wniosków. W pierwszej kolejności wskazać należy, że zarzuty podniesione w ramach naruszenia art. 217 § 1, 2 i 3 kpc, art. 227 kpc., art. 230 kpc., art. 231 kpc, art. 233 § 1 i 2 kpc, a zatem szeroko rozumianego postępowania dowodowego odnosiły się przede wszystkim do dokonania przez Sąd pierwszej instancji wadliwej oceny materiału dowodowego i poczynienie wadliwych ustaleń faktycznych. W ramach tak sformułowanych zarzutów należało zbadać czy Sąd pierwszej instancji słusznie przyjął, że powódka nie wykazała w toku postępowania dowodowego faktu zawarcia umowy dostawy z pozwaną oraz faktu dostarczenia pozwanej zamówionego przedmiotu dostawy. Należy wskazać, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r., wydane w sprawie II UKN 685 / 98, publik. OSNP 2000/17/655). Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przepis art. 233 § 1 kpc, przy uwzględnieniu treści art. 328 § 2 kpc., nakłada na sąd orzekający obowiązek wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału i uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu. Mając na uwadze powyższe reguły postępowania dowodowego, w szczególności obowiązek wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, należało dojść do wniosku, że Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych naruszył normy tego postępowania, błędnie nie biorąc pod uwagę całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego. Tym samym nie poddał analizie wszystkich zgromadzonych dowodów, a odnosi się to do dowodów przedstawionych przez powódkę wraz z odpowiedzią na sprzeciw od nakazu zapłaty. Złożone wraz z tym pismem procesowym wnioski dowodowe powódki były w ocenie Sądu Rejonowego spóźnione i generowały przedłużanie się postępowania. Takie stanowisko uznać jednak należy za chybione, choćby w świetle znowelizowanego art. 207 kpc. Sąd Rejonowy zobowiązał zresztą powódkę zarządzeniem z dnia 27 lutego 2013 r. do ustosunkowania się do twierdzeń podniesionych w sprzeciwie od nakazu zapłaty w zakresie legitymacji biernej. Właśnie w odpowiedzi na to zobowiązanie powódka przedstawiła swoje twierdzenia i dowody na ich poparcie zatem nie ma podstaw do uznania ich za spóźnione. Nie ma przy tym znaczenia, że pełnomocnik powódki znał treść umowy nr (...). Skoro pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty zakwestionowała legitymację bierną to właściwym momentem na obalenie tych twierdzeń i zaprezentowanie własnych była odpowiedź na sprzeciw. W świetle powyższego trafne okazały się zarzuty powódki, że dokonując ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy oparł się jedynie na twierdzeniach pozwanej pomijając w przeważającym zakresie dokumentację załączoną przez powódkę do odpowiedzi na sprzeciw. Zdaniem Sądu Okręgowego nieprawidłowość ta skutkowałą oceną materiału dowodowego bez wzięcia pod uwagę wszystkich zgromadzonych dowodów, a tym samym wbrew regułom procesowym opisanym wyżej. Pozwana celem zniweczenia powództwa w sprzeciwie od nakazu zapłaty podniosła, że nie posiada legitymacji biernej w niniejszej sprawie ponieważ stroną umowy nr (...) z dnia 8 października

2012 r. jest inny podmiot a mianowicie spółka o nazwie E. a nie E. 1. W odpowiedzi na powyższe twierdzenia powódka przedstawiła okoliczności faktyczne oraz dowody z dokumentów na poparcie stanowiska, że zawarła z pozwaną umowę za pomocą środka bezpośredniego porozumiewania się na odległość w trybie ofertowym. Zgodnie z art. 66 § 1 kc oświadczenie drugiej stronie woli zawarcia umowy stanowi ofertę, jeżeli określa istotne postanowienia tej umowy. Jeżeli oferent nie oznaczył w ofercie terminu, w ciągu którego oczekiwać będzie odpowiedzi, oferta złożona w obecności drugiej strony albo za pomocą środka bezpośredniego porozumiewania się na odległość przestaje wiązać, gdy nie zostanie przyjęta niezwłocznie; złożona w inny sposób przestaje wiązać z upływem czasu, w którym składający ofertę mógł w zwykłym toku czynności otrzymać odpowiedź wysłaną bez nieuzasadnionego opóźnienia (§ 2). Oferta zostaje złożona z chwilą, gdy dojdzie do adresata w taki sposób, że mógł zapoznać się z jej treścią. W przypadku oferty w postaci elektronicznej, zostaje ona złożona z chwilą wprowadzenia jej do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby adresat mógł zapoznać się z jej treścią (art. 61 § 1 i 2 kc). Oświadczenie woli stanowiące przyjęcie oferty może zostać złożone w sposób dowolny, a więc przez każde zachowanie oblata wyrażające w sposób dostateczny jego wolę zawarcia umowy na warunkach podanych w ofercie (art. 60 kc.). Przyjęcie oferty może również przybrać postać zachowania polegającego na wykonaniu umowy, której postanowienia określa oferta, w sytuacjach innych niż określone w art. 69 kc. Za wystarczające uznać można samo przystąpienie do wykonania umowy w sytuacji, gdy wyraża ono pełną akceptację proponowanej umowy. Nie ulega wątpliwości, że na gruncie niniejszej sprawy powódce została złożona oferta w drodze korespondencji elektronicznej na dostawę prefabrykatów żelbetowych. Natomiast analiza całokształtu zebranego materiału dowodowego pozwala na wniosek, że to pozwana a nie spółka (...) złożyła powódce ofertę na dostawę prefabrykatów żelbetowych tj. fundamentów F1,F2,F3. Powyższe wynika z treści zamówienia nr (...) z dnia 5 października 2012 r., które zostało podpisane przez pracownika pozwanej spółki T. L., zaś jako zamawiającego wskazano właśnie spółkę (...). Okoliczność tą potwierdza również treść maila z dnia 5 października 2012 r., w którym pracownik pozwanej spółki E. 1 wskazuje, że „w załączeniu przesyła zamówienie/potwierdzenie zapłaty oraz rysunki i opis techniczny dotyczący zabezpieczenia fundamentów”. Jednocześnie wskazuje, że harmonogram dostaw fundamentów na budowę we W. należy uzgodnić z K. S.. Poza tym już po złożeniu zamówienia to pracownik pozwanej spółki W. O. w mailu z dnia 8 października 2012 r. poprosił powódkę aby umowa dostawy nr (...) została wystawiona na spółkę (...) „bez 1”. Przedstawiony przez powódkę materiał dowodowy, w szczególności treść korespondencji mailowej wskazuje, że wszelkie rozmowy i negocjacje w zakresie warunków umowy dostawy konstrukcji żelbetowych były prowadzone przez spółkę (...) a nie spółkę (...). Z powódką kontaktowali się pracownicy pozwanej spółki, którzy posługiwali się w tych kontaktach jej logo. W ocenie Sądu Okręgowego takie zachowanie mogło spowodować u powódki zasadne przypuszczenie, że stroną umowy jest pozwana spółka a nie inny podmiot. Nie bez znaczenia jest również fakt, że przedmiot dostawy – prefabrykaty żelbetowe wykonywane przez powódkę wysyłane były na budowę (...) W. Wschód-G., gdzie pozwana spółka była głównym wykonawcą. Te okoliczności wynikają z kolei zarówno z umowy z dnia 23 listopada 2011 r. łączącej spółkę (...) z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na wykonanie stacji transformatorowej (vide: k. 90-102) jak i dokumentów WZ załączonych do pozwu. Z tych ostatnich dowodów wynika, że w okresie od 23 października 2012 r. do 23 listopada 2012 r. powódka dostarczyła do miejscowości G. fundamenty F1, F2 i F3 będące przedmiotem zamówienia nr (...) z dnia 5 października 2012 r. W świetle powyższego trafne są zarzuty apelacji wskazujące, że pomimo zawarcia w dniu 8 października 2012 r. umowy pisemnej ze spółką (...) to nie ta spółka była podmiotem stosunków cywilno-prawnych z powódką. Zebrany materiał dowodowy, w szczególności opisana wyżej korespondencja mailowa oraz dokumenty WZ, przemawia bowiem za tym, że to pozwana spółka (...) była tym podmiotem, a tylko z uwagi na prośbę pracownika pozwanej spółki umowa dostawy podpisana została przez spółkę (...). Należy także wskazać, że wraz z odpowiedzią na sprzeciw powódka złożyła potwierdzenie wykonanej operacji, tj. zapłaty w dniu 14 marca 2012 r. na rzecz powódki kwoty 60 958,80 zł. Dokument ten został złożony w związku z tym, że już po wydaniu nakazu zapłaty i wniesieniu sprzeciwu od tego nakazu spółka (...) zapłaciła należność główną dochodzoną w niniejszej sprawie w kwocie 60 958,80 zł. W tytule potwierdzenia bankowego przelewu spółka (...) wskazała: „zapłata za E. 1” podając przy tym numery faktur (...), tożsame z numerami na podstawie, których powódka dochodzi zapłaty pozwem w rozważanej sprawie. Sąd Rejonowy uznał, że skoro zapłata nastąpiła przez spółkę (...) to oznacza, iż podmiotem umowy była właśnie ta spółka a nie pozwana. W tym zakresie Sąd Okręgowy podziela jednak stanowisko powódki zgodnie, z którym takie zachowanie świadczy o tym, że to właśnie pozwana spółka była podmiotem spornego stosunku prawnego. Gdyby bowiem stroną umowy była rzeczywiście spółka (...) to dokonując zapłaty za należności wynikające z faktur załączonych do pozwu

nie określiłaby w tytule przelewu, że dokonuje zapłaty za spółkę (...). Zdaniem Sądu Okręgowego taki zapis w tytule zapłaty świadczy o tym, że spółka składająca dyspozycję przelewu dokonuje zapłaty za inny podmiot jakim jest spółka (...). Dokonanie zapłaty za inny podmiot nie może być utożsamiane z dokonaniem zapłaty za podmiot składający dyspozycję przelewu. Zresztą nie stoi na przeszkodzie by świadczenie pieniężne jednego podmiotu zobowiązanego przykładowo z umowy były realizowane przez inny podmiot, jak w tym przypadku. Okoliczność, że przelew środków pieniężnych tytułem zobowiązania został dokonany z rachunku bankowego innego podmiotu niż zobowiązany, nie świadczy o tym, iż to właśnie ten podmiot jest stroną stosunku prawnego z odbiorcą świadczenia. Nie zasługuje na uwzględnienie stanowisko Sądu Rejonowego, że bez znaczenia pozostaje to jak zostanie oznaczony tytuł przelewu. Jako bowiem profesjonalny podmiot stosunków gospodarczych spółka (...) dokonując czynności w zakresie swojej działalności winna dołożyć wszelkiej staranności by odczytywane one były jednoznacznie i bez wątpliwości. Trudno również przyjąć, że taki podmiot nie zdawał sobie sprawy ze skutków określonego oznaczenia tytułu przelewu. Mając właśnie na uwadze profesjonalny charakter działalności spółki (...) należało przyjąć, że skoro określa tytuł przelewu w taki a nie inny sposób, to jednoznacznie wskazuje, iż dokonuje zapłaty wprawdzie we własnym imieniu, z należącego do niej rachunku bankowego ale czyni to za spółkę (...), a tym samym reguluje cudzy dług. Zresztą takie zachowanie w ocenie Sądu Okręgowego, jest kompatybilne z całym zebrany materiał dowodowy w sprawie i jedynie potwierdza, że podmiotem stosunku cywilno-prawnego z powódką była spółka (...) i ona też prawidłowo została oznaczona przez powódkę jako strona pozwana. Reasumując, przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że powódka zawarła umowę o dzieło z pozwaną spółką, spełniła swoje świadczenie bowiem wyprodukowała i dostarczyła pozwanej przedmiot umowy, zatem jej roszczenie o zapłatę na podstawie normy art. 627 kc jest zasadne. W związku z tym trafne okazały się również zarzuty naruszenia prawa materialnego podniesione w tym zakresie. Wobec powyższego na podstawie art. 386 § 1 kpc wyrok Sądu pierwszej instancji należało zmienić w zaskarżonym zakresie i zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1 987,12 zł, która to kwota stanowi prawidłowo skapitalizowane odsetki ustawowe od należności wynikających z faktur objętych pozwem a wyliczone od dnia wymagalności, przy czym dla kwoty 31 709,40 zł do dnia 1 grudnia 2012 r. a dla kwoty 29 249,40 zł od dnia 27 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty, która nastąpiła 14 marca 2013 r. Wobec zmiany rozstrzygnięcia co do meritum sprawy należało zmienić też rozstrzygnięcie o kosztach procesu w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Uiszczenie należności głównej przez pozwaną w tej sprawie nastąpiło już po wytoczeniu powództwa, wydaniu i doręczeniu odpisu nakazu zapłaty, zatem to powódkę należy uznać za stronę wygrywającą proces w całości. Tym samym na podstawie art. 98 kpc strona przegrywająca winna zwrócić powódcie poniesione przez nią koszty procesu. Wobec tego zasądzono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5 141 zł, na którą składa się połowa opłaty sądowej od pozwu oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 3 617 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349 ze zm.). O kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 108 kpc w zw. z art. 98 kpc. Pozwana przegrała proces w instancji odwoławczej w całości wobec tego jest zobowiązana do zapłaty całości kosztów procesu. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 300 zł ustalone jako 50% stawki minimalnej adekwatnej dla przedmiotu zaskarżenia, na podstawie § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349 ze zm.) oraz opłata od apelacji w kwocie 100 zł. Ponieważ w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nastąpiło częściowe cofnięcie pozwu i Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w cofniętym zakresie a postanowienie to jest prawomocne, wobec tego w pkt 3 sentencji wyroku Sąd Okręgowy nakazał zwrócić powodowi od Skarbu Państwa – Sąd Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim kwotę 1 524 zł tytułem połowy opłaty od cofniętego powództwa stosownie do art. 79 ust. 1 pkt 3 a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, gdyż cofnięcie nastąpiło przed wyznaczeniem rozprawy.

VIII Ga 292/13

ZARZĄDZENIE:

1. Odnotować,
2. Odpis uzasadnienia przedłożyć do podpisu członkom składu orzekającego,
3. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
4. Po nadejściu zwrotek zwrócić akta Sądowi Rejonowemu.